

Hayvanların sonradan ehilleştirilmesi, Üstad'ın "Hayvanlar insana musahhar edilmiştir." ifadesiyle çelişiyor mu?

İnsanlık başlangıçtan bu yana ana hatları ile beş devre ve evre geçirmiştir. Üstad Hazretleri bu devirleri şu şekilde kısımlara ayırıyor:

Birinci devir, vahşet ve bedevîlik devri:

Bu devir tekamül kanunun gereğince insanlığın en ilkel ve en basit bir dönemidir. Toplumsal yapıdan çok bireysel hayat ön plandadır. Geçim, toplayıcılık ve avcılık ile yapılmaktadır. Mülkiyet ve ekonomik ilişkiler yok denecek kadar azdır. Ama materyalist tarihçilerin de iddia ettiği gibi ilk insan ve ilk müptedi toplum elbisesiz, konuşmaktan aciz birbirine saldıran vahşi bir hayvan da değildir. **Vahşet** kelimesi burada yalnızlık ve bireysel yaşam anlamına gelirken, bedevilik köylü ve kırsal yaşam anlamındadır ki bedevilik günümüzde bile devam eden bir yaşam formatıdır.

Hazreti Âdem (as)'ın vahşi ve bedevi olması yalnız ve köylü olması anlamındadır. İlk insan olması bunu mecburi kılıyor. Toplumsallık ve şehir hayatı sonraki süreçlerde gündeme giriyor.

Allah, kainata tekamül kanunu koymuştur. Her şey tedrici ve kademeli olarak ilerliyor ve gelişiyor. Mesela, insanın bir damla su ile son halini alması arasında çok evreler ve merhaleler geçiyor. Bu durum, türler arası bir geçiş değil, türün kendi içinde gelişmesi ve olgunlaşmasıdır.

İkinci devri, memlûkiyet devri:

Artık insanlık ilk devreye göre biraz daha sosyalleşip iktisadi ilişkilere girmiştir. Güçlü olanlar zayıfları hakimiyeti altına alıp köleleştirmiştir. Onların emeklerini ve hürriyetlerini kendi uhdesine alıp kendini efendi diğerini köle olarak görüyor.

Üçüncü devri, esir devri:

İnsanlık bu üçüncü evrede artık kölelik değil beylik ve kabilecilik mantığı ile küçük site devletleri kurmuş ve bir birlerine siyasi ve askeri güçlerle sahip olmaya başlamıştır. İki devletten birisi yenildiği zaman diğerinin esiri olmuştur. Bir cihetle bireysel kölelikten sınıfsal köleliğe geçiş var.

Dördüncü devir, ecir devri:

Bu devrede insanlık artık kölelik ve esareti yıkıp bir takım insani haklar ve

özgürlükler elde etmiştir. Artık kimse kimsenin kayıtsız şartsız kölesi ya da esiri değildir. İnsanlar hür iradesi ile kendi yaşamının temel şartlarını oluşturabilirler. Lakin iktisadi açıdan herkes mülk sahibi olmadığı için mecburen geçinmek için bir mülk sahibinin işinde gönüllü çalışmak durumundadır. İşte mülk sahibi ile işçi arasında bu ücret sisteminin hakim olduğu evreye **ecir** yani **ücret** dönemi deniyor. Burada da insanlık problemleri karşılaşılıyor, bu kez de sermaye emek çatışması başlıyor. Komünizm ve kapitalizm bloklaşması bunun neticesinde çıkmıştır.

Beşinci devir, mâlikiyet ve serbestiyet devridir:

İnsanlığın bu evresi en kamil ve en olgun dönemidir. Artık insanlar arasında katı ve geçilmez sınıflaşmalar yok, iktisadi düzen hakça bir paylaşım şeklinde şekilleniyor. İnsanlar bir cihetle kendi mülkündeymiş gibi rahat şartlar içinde geçimini temin edecek bir kıvama gelmiştir. Eski dönem ve evrelerdeki sorunların büyük bir kısmı deneme yanılma yolu ile ya da dinlerin ahlaki değerleri ile halledilmiştir.

Bir insanın bebeklikten ihtiyarlığa tekamül etmesi gibi insanlıkta sosyal, siyasi ve iktisadi açıdan böyle bir tekamül evresi geçirmiş ve geçirmektedir. Bu gelişim ve tekamül kanunu sadece insan için değil bütün şartlar için de geçerlidir. Hayvanların evcilleştirilip ehilleştirilmesi de bu kanun kapsamındadır. Maddi aydınlatma noktasında çıra ile ampul arasında nasıl bir süreç ve evrilme varsa, aynı mana hayvanat içinde de vardır.

Hazreti Davud (as)'in demiri şekillendirmesinden hasil olan demir sanatı ile şimdiki çelik sanayi arasında tekamül sırrından dolayı azim bir fark vardır. Bütün bunları hesaba kattığımız zaman, hayvanlarında zaman ve süreç içinde ehilleşmesi ihsan ve ikram olunmaları ya da muti olunmaları ile çelişmez. Şayet deve, koyun ve keçi gibi hayvanların kodlarında itaat sırrı olmasa idi, insanlık hiçbir zaman doğrudan onlardan istifade edemezdi.

İnsanlığın katkıları tamamlayıcı bir unsurdur, yoksa insanların o mübarek hayvanları ehilleştirmesi ile o nimetler nimet olmaktan çıkıp sadece insanlara ait bir şey olduğunu iddia etmek tam bir safsata olur. Allah o mübarek hayvanları yoktan var edip insana bir nimet olarak tasarlasın insan cüzi bir katkı ile o nimetin geçek sahibi olsun bu insaf ve izan ile bağdaşmaz. Bir koyun ya da ineği incelediğimizde fitraten ikram ve ihsan için tasarlanmış olduğunu anlarız. İnsan sadece onu sağlar ya da keser bu işi de Allah'ın verdiği kudret ile yapar hal böyle iken madem ben sağdım ve kestim o zaman bu koyun ya da ineği ben icat ettim demek haddi aşmak değil de nedir.

Risale-i Nur'da geçen mübarek hayvanların insanlara muti olarak yaratılması meselesi ise: Cenab-ı Hak hayvanların yapısına ve fitratına, ehilleştirilmekle alakalı genler ve istidatlar koymasa idi, bunların ehilleşmesi mümkün olmazdı. Yani bir insan demiri ehilleştirerek pamuk yapabilir mi? Veya balık ehilleştirilerek havada yaşatılabilir mi?

Aynen bunun gibi hiçbir canlı yaratılışından getiremediği istidat ve kabiliyetleri dünyada kullanamaz. Demek ki evcilleştirilebilen hayvanların yaratılışlarında bu düzenek ve mekanizma var ki; insanlar onu işleterek muvaffak oluyorlar.

Ayrıca musahhar ve itaatkâr olmak sadece mübarek hayvanlar için geçerli değildir. Çünkü bazı şeyler bizzat güzeldir, bazıları da dolayısıyla güzeldir. Evcil hayvanlar bizzat muti ve musahhardırlar; evcil olmayanlar ise; dolayısıyla muti ve hizmetkârdırlar.

Yani akrepler, yılanlar, dinazorlar, mikroplar ve köpek balıkları dahi, dolayısıyla insanlara ve ekolojik dengeye muti, musahhar ve hizmetkârdırlar.

Zira bunlar olmaz ise, ekolojik denge bozulur. İnsan hayatı da biter ve tükenir. Hatta Üstadımız mikroplara ve canavarlara "**sıhhiye memurları**" demektedir.